

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Forsvarsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 8. august 2013
Kontor: Statsrets- og Menneske-
retskontoret
Sagsbeh: Mads Møller Langtved
Sagsnr.: 2013-0032-0821
Dok.: 828840

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 336 (Alm. del), som Folketingets Forsvarsudvalg har stillet til justitsministeren den 28. juni 2013. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Nikolaj Villumsen (EL).

Morten Bødskov

/

Kristian Korfits Nielsen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 336 (Alm. del) fra Folketingets Forsvarsudvalg:

”I forlængelse af Forsvarsudvalgets samråd med forsvarsministeren 21. juni 2013 om 23 irakeres sag mod den danske stat på baggrund af hændelser under Operation Green Desert, bedes ministeren be- eller afkræfte, at der ifølge FN's torturkomite ikke bør være forældelse i tortursager.”

Svar:

FN's konvention mod tortur og anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf (herefter ”Torturkonventionen”) indeholder ikke specifikke bestemmelser om forældelse hverken i forhold til civile sager eller i forhold til straffesager.

Torturkonventionens artikel 14 om et torturoffers ret til oprejsning samt en rimelig og tilstrækkelig erstatning har følgende ordlyd:

”1. Enhver deltagende stat skal i sit retssystem sikre, at et offer for en torturhandling opnår oprejsning og har en eksegibel ret til rimelig og tilstrækkelig erstatning og herunder midler til en så fuldstændig rehabilitering som mulig. I tilfælde af et offers død som følge af en torturhandling, skal de, som han har forsørgerpligt overfor, være berettiget til erstatning.

2. Intet i denne artikel skal påvirke nogen ret til erstatning, der måtte tilkomme offeret eller andre personer ifølge national lovgivning.”

FN's Torturkomité har i pkt. 40 i sin ’general comment’ nr. 3 af 13. december 2012 vedrørende artikel 14 i Torturkonventionen udtalt følgende:

“40. On account of the continuous nature of the effects of torture, statutes of limitations should not be applicable as these deprive victims of the redress, compensation, and rehabilitation due to them. For many victims, passage of time does not attenuate the harm and in some cases the harm may increase as a result of post-traumatic stress that requires medical, psychological and social support, which is often inaccessible to those who have not received redress. States parties shall ensure that all victims of torture or ill-treatment, regardless of when the violation occurred or whether it was carried out by or with the acquiescence of a former regime, are able to access their rights to remedy and to obtain redress.”

FN's Torturkomité anfører således i den nævnte ’general comment’, at forældelsesregler ikke bør finde anvendelse, fordi følgerne efter tortur har en fortsat karakter, og fordi forældelsesregler fratager ofre mulighed for at få oprejsning, erstatning og rehabilitering.

Efter Justitsministeriets opfattelse kan den nærmere rækkevidde af udtalelsen give anledning til tvivl.

FN's Torturkomité har således i anledning af afgivelsen af Nepals 2. periodiske rapport i henhold til Torturkonventionens artikel 19 i 2005 udtalt, at en forældelse på 35 dage i forhold til retten til at klage over torturhandlinger og retten til domstolsprøvelse med henblik på erstatning var for kort. Komitéen anbefalede derfor i pkt. 28 i sin udtalelse, at der ikke burde være forældelse for registrering af klager over tortur, og at erstatningssager skulle kunne anlægges inden for 2 år efter, at undersøgelseskonklusioner bliver tilgængelige. FN's Torturkomité anerkendte herved, at en 2-årig forældelse, regnet fra at undersøgelseskonklusioner bliver tilgængelige, var i overensstemmelse med Torturkonventionen.

Justitsministeriet finder det på den baggrund vanskeligt at be- eller afkræfte det, som der spørges til. Justitsministeriet skal dog pege på, at der i lyset af FN's Torturkomité's rapport vedrørende Nepal næppe er grundlag for at udlægge Torturkomitéens generelle udtalelse i pkt. 40 i den nævnte 'general comment' om fortolkningen af Torturkonventionens artikel 14 således, at forældelsesregler aldrig må finde anvendelse i civile sager om erstatning til torturofre.

I forhold til straffesager bemærkes, at ved lov nr. 494 af 17. juni 2008 blev straffelovens § 93 b indsat, hvorefter forældelse ikke indtræder, når en lovovertrædelse er begået ved tortur, jf. straffelovens § 157 a.